

Nema ništa u povijesti civilizacije ružnijeg, težeg i sramnijeg od ubijanja samo zato što netko nosi drugo ime i prezime, pripada drugoj vjeroispovijesti ili drugoj naciji. Uvijek i svuda moramo osuditi sustavne zločine, rekao je gradonačelnik Bjelovara Antun Korošec. U Gudovcu kraj Bjelovara održana je komemoracija u znak sjećanja na tragičnu smrt 196 Srba iz bjelovarske okolice, Gudovca, Velikog i Malog Korenova, Progemelja, Tuke, Breze, Stančića, Klokočevca i Bioča. Rodbina,

udruge antifašističkih boraca i antifašista, izaslanstva Hrvatskog sabora, Bjelovarsko-bilogorske županije i Grada Bjelovara okupili su se na mjestu gdje je prije 71 godine počinjen nezapamćen zločin. Ustaške vlasti su, pod vodstvom Eugena Dide Kvaternika i uz pomoć pripadnika Seljačke zaštite, na čijem je čelu bio predratni zakleti ustaša Martin Cikoša, u sumrak 27. travnja uhapsile nedužne ljude i provele ih do sajmišta na rubu Gudovca, gdje su ih tijekom noći strijeljale. Iste večeri seljani su natjerani da iskopaju jamu veličine 42 puta dva metara u koju su svoje mrtve susjede morali zakopati. U općinskim knjigama kao razlozi smrti navedeni su: "ubijen", "nasilno ubijen" i ponegdje, "strijeljan kao četnik".

Povratak suživota

Gradonačelnik Bjelovara Antun Korošec istakao je da je prisjećanje na žrtve ustaškog terora civilizacijsko pitanje o kojem, uz jasnu osudu ustaštva i fašizma kao ideologije, stalno moramo govoriti kako se zlo više nikada ne bi ponovilo.

- Ovdje se 1941. godine dogodio planski monstruoan zločin, ubijeni su i zaklani ljudi zato što su bili pripadnici druge vjere i drugog naroda. Nema ništa u povijesti civilizacije ružnijeg, težeg i sramnijeg od ubijanja samo zato što netko nosi drugo ime i prezime, pripada drugoj vjeroispovijesti ili drugoj naciji. Kako bismo iskorijenili tu mržnju, uvijek i svuda moramo osuditi sustavne zločine i planska ubijanja, kakav je bio zločin u Gudovcu – rekao je Korošec.

Zločin u Gudovcu dogodio se dan poslije prisilnog odvođenja 504 Srba s područja Grubišnog Polja u logore Danica, Gospić, Jadovno i Pag, od kojih je 487 poubijano. Zločin je osudio i bjelovarsko-bilogorsku župan Miroslav Čačija.

- Iskra fašizma zapalila je nacionalne strasti, pomutila razum i odnijela u nepovrat nevine živote. Antifašistički pokret spriječio je bezbroj novih nevinih žrtava, a na njegovim tekovinama danas gradimo demokraciju i građansko društvo u Hrvatskoj – rekao je Čačija, naglasivši kako mu je drago što su, unatoč mnogobrojnim prijeporima, Srbi i Hrvati na većini područja uspostavili suživot i zajednički jezik.

Zvjerstva u Grubišnom Polju i Gudovcu svjedoče da su ustaške vlasti bjelovarsko područje odabrale za početak genocida nad Srbima. Povjesničari to objašnjavaju činjenicom da je bjelovarski kraj i prije formiranja tzv. NDH predstavljao snažno ustaško uporište, zbog čega se dogodila snažna proustaška pobuna nekolicine oficira i podoficira kraljevske jugoslavenske vojske, koji su uz pomoć gradonačelnika Bjelovara Julija Makanca preuzeli vlast u Bjelovaru i okolici. Nedugo zatim uslijedila su hapšenja, odvođenje i prve masovne likvidacije.

Vjera u zavičaj

Izaslanik predsjednika Sabora Borisa Šprema i predsjednik SNV-a Milorad Pupovac naglasio je kako se pogubljenih ljudi moramo sjećati zbog vrijednosti njihovih nedužnih života, vjere koju su imali u svoje susjede, zavičaj i svoju zemlju.

- Taj je zločin poljuljao vjeru koja je između hrvatskog i srpskog naroda, katoličkih i pravoslavnih kršćana koji su na živjeli na prostoru Hrvatske, stvarana stoljećima. Nije tu bila riječ samo o podivljaloj ljudskoj prirodi i oslobođenim životinjskim nagonima u čovjeku, nego o sistemskom,

planski osmišljenom, državnom konceptu koji je počeo djelovati upravo u Gudovcu. Nastavio se nepunih nedjelju dana potom u Veljunu, pa u drugim mjestima Banije i Korduna, a onda se uobličio u sistem koncentracijskih logora smrti – rekao je Pupovac.

Izvor:

novosti.com